Kayıt Saklama Gereksinimleri ve e-Arşiv

Z. Deniz ŞENALP

SMMM - Denetçi

ubd

ULUSAL BAĞIMSIZ DENETİM ve YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Russell Bedford

431 Sıra No'lu VUK Genel Tebliği

- Yayım : 29.12.2013
- Erteleme: 28.06.2014 (VUK Gen. Teb. 436)
- Yürürlük: 01.01.2015
- Amaç:
  - Vergi denetimlerini daha etkin hale getirmek
  - Veriler üzerinde karşılaştırmalı analizler yapabilmek
- Fayda:
  - Standart veriler elde etmek
  - ERP sistemlerinde tutulan kayıtların standart hale gelmesi
  - İç kontrol süreçlerinin geliştirilmesi

ubd

Kapsama Giren Mükellefler (1. Grup)

- (I) Sayılı ÖTV Listesi Mükellefiyeti Bulunanlar
- Petrol Piyasası Kanunu kapsamında bayilik, taşıma, dağıtıcı, depolama (deniz taşıtları dâhil), madeni yağ, serbest kullanıcı, ihrakiye teslimi, iletim, rafinerici ve işleme lisanslarından birisine sahip olanlar,
- Doğal Gaz Piyasası Kanunu kapsamında CNG, depolama, toptan satış, dağıtım, iletim, ithalat ve ihracat lisanslarından herhangi birisine sahip olanlar
- LPG Piyasası Kanunu kapsamında dağıtıcı, depolama, taşıma ve otogaz bayilik lisanslarından herhangi birisine sahip olanlar

Kapsama Giren Mükellefler (2. Grup)

- Tütün Ticareti Yetki Belgesi almış gerçek ve tüzel kişiler
- TAPDK'dan Üretim ve Faaliyet Uygunluk Belgesi almış gerçek ve tüzel kişiler
- Tütün mamulleri ile ilgili Toptan Satış Belgesi sahibi mükelleflere pazarlama ve dağıtımını gerçekleştiren gerçek ve tüzel kişiler

Tutulması Zorunlu Kayıtlar

- Belirlenen kayıt saklama gereksinimleri;
  - ❖Satış Kayıtları,
  - ❖Alış Kayıtları,
  - ❖Dönem Başı ve Dönem Sonu Mal Stoklarına İlişkin Envanter Kayıtları,
  - ❖İthalat Kayıtları,
  - ❖İhracat Kayıtları,
  - ❖Üretim Girdi ve Çıktı Kayıtları
  - ❖Diğer Kayıtlar

Alış ve Satış Kayıtları

a) Yevmiye tarihi,

b) Yevmiye numarası,

c) Belge tarihi,

ç) Belge seri-sıra no (ERP'de referans numarası kullanan mükellefler için belge üzerinde yer alan referans numarası),

d) Alıcının/Satıcının adı veya unvanı,

e) Alıcının/Satıcının soyadı,

f) Alıcıya/Satıcıya ait vergi kimlik numarası (gerçek kişiler için TCKN),

g) Ürün Kodu,

ğ) Alınan/Satılan her bir mal veya sunulan her bir hizmetin cinsi (ad, marka, model ve benzeri ayırt edici özellikler),

h) Alınan/Satılan her bir mal cinsine ilişkin miktar,

ı) Ölçü birimi (lt, adet, kg, saat vb.),

i) Alınan/Satılan her bir mal veya sunulan her bir hizmet cinsine ilişkin birim fiyat,

j) Alınan/Satılan her bir mal veya sunulan her bir hizmet cinsine ilişkin tutar,

k) Her bir vergi türü itibarıyla alış/satış belgesi üzerinde gösterilmesi gereken vergisel yükümlülükler (KDV, ÖTV vb.) ile söz konusu yükümlülüklere ilişkin tecil, istisna, mahsup ve benzeri unsurlar,

l) Belge üzerinde yer alan indirim ve iskonto gibi unsurlar,(satış)

m) Belge toplam tutarı.

Dönem Başı ve Dönem Sonu Mal Stoklarına İlişkin Envanter Kayıtları

a) Ürün kodu,

b) Cinsi (ad, marka, model ve benzeri ayırt edici özellikler),

c) Ölçü birimi (lt, adet, kg vb.),

ç) Miktar,

d) Varsa üretim süreci tamamlanmayan yarı mamullerin tamamlanma yüzdesi,

e) Birim maliyet,

f) Toplam tutar

İthalat ve İhracat Kayıtları

a) Yevmiye tarihi,

b) Yevmiye numarası,

c) Belge tarihi,

ç) Belge seri-sıra no,

d) Alıcı/Satıcının adı veya unvanı,

e) Alıcı/Satıcının soyadı,

f) Alıcının/Satıcının ülkesi,

g) Alıcının/Satıcının kodu,

ğ) İthalatın/İhracatın gerçekleştirildiği gümrük idaresi,

h) Fiili ithalat /ihracat tarihi,

ı) Fiili ithalat miktarı,

i) Gümrük beyannamesi tescil tarihi,

j) Gümrük beyannamesi tescil numarası,

k) İthal/ihraç edilen malın G.T.İ.P. numarası,

l) Ürün kodu,

m) İthal/İhraç edilen her bir mal veya sunulan her bir hizmetin cinsi (ad, marka, model ve benzeri ayırt edici özellikler),

n) İthal/İhraç edilen her bir mal cinsine ilişkin brüt miktar,

o) İthal/ihraç edilen her bir mal cinsine ilişkin net miktar,

ö) Ölçü birimi (lt, adet, kg vb),

p) İthal /ihraç edilen her bir mal veya sunulan her bir hizmet cinsine ilişkin birim fiyat,

r) İthal /ihraç her bir mal veya sunulan her bir hizmet cinsine ilişkin toplam tutar,

s) İthalat işlemleri ile ilgili her bir vergi türü itibarıyla vergi yükümlülükleri (KDV, ÖTV gibi.),

ş) Belge toplam tutarı,

t) İthalat /ihracat bedelinin ödendiği hesaba ilişkin bankanın adı/şubesi ve IBAN'ı

Üretim Kayıtları

a) Üretim girdileri için;

1) Dönem başlangıcı,

2) Dönem bitişi,

3) Girdi malın ürün kodu,

4) Girdi malın cinsi (ad, marka, model ve benzeri ayırt edici özellikler),

5) Miktarı,

6) Ölçü birimi (lt, adet, kg vb),

7) Birim maliyet,

8) Toplam maliyet

b) Üretim çıktıları için;

1) Dönem başlangıcı,

2) Dönem bitişi,

3) Üretilen malın ürün kodu,

4) Üretilen malın cinsi (ad, marka, model ve benzeri ayırt edici özellikler),

5) Miktarı,

6) Ölçü birimi (lt, adet, kg vb),

7) Birim maliyet,

8) Toplam maliyet

c) Üretim süreci için;

1) Mamul ya da yarı mamulü üretebilmek için kullanılması gereken ilk madde ve malzeme, yarı mamuller ile üretim süreci sonunda elde edilecek ürünlerin miktar bilgileri ile tarif edildiği ürün reçeteleri,

2) Hammadde, malzeme ve mamuller ile ilgili olarak stok, sevk ve üretim süreçlerinde oluşan fire ve zayiatın cinsi, miktarı ve ürün kodu.

(2) Üretim süreci tamamlanmayan yarı mamullere ait kayıtlar çıktılar arasına dâhil edilmeden ayrı takip edilecektir.

Diğer Kayıtlar

- Özel Tüketim Vergisi Kanunu ekinde yer alan (I) ve (III) sayılı listelerdeki mallar dolayısıyla mükellefiyeti bulunanlar, söz konusu mallarla ilgili oluşturacakları kayıtlarında, ilgili malların Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (G.T.İ.P.) bilgilerine de yer vermek zorundadırlar.

Kayıtların Oluşturulması, Muhafazası, İbrazı ve Oluşturulma Süresi

- Kayıtların oluşturulması işlemi, işlemlerin **yasal defterlere kaydedilmesi** ile birlikte tamamlanmalı
- Kayıtlar elektronik ortamda
  - Oluşturulur,
  - Saklanır.
- (.xls, .xlsx, .txt, .csv veya .xml) formatları
- Kontrol, denetim, inceleme (sisteme sürekli erişim dahil)
- İbraz edilmezse → İbraz = 15 gün
- VUK mükerrer 355 → VUK ceza hükümleri
- ERP yazılımları kayıtların oluşturulması için çözümler geliştiriyor.

ubd

Sorunlar

- Vergi incelemelerinin temelini oluşturan yasal defterler, vergi inceleme sürecine yeterli bilgi sunamamakta
- Bu sistem kayıp ve kaçağı engelleyebilecek mi?
- Tebliğin «Kapsama Giren Mükellefler» başlıklı 3. maddesindeki şu cümle:

«Bu kapsamda oluşturulacak kayıtların, söz konusu mükelleflerin tüm faaliyetlerine ilişkin olarak hazırlanması mecburidir.»

e-Arşiv

- E-Arşiv Nedir?
- 433 Sıra No'lu VUK Genel Tebliği
- Faturanın elektronik ortamda saklanması

Kimler nasıl yararlanabilir?

- 397 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile getirilen e-Fatura Uygulamasına kayıtlı olanlar

a) 397 sıra numaralı VUKGenel Tebliği ile getirilen e-Fatura Uygulamasına kayıtlı olanlara düzenledikleri faturaları anılan Tebliğe göre e-fatura olarak oluşturmak, iletmek, muhafaza ve istenildiğinde ibraz etmek zorundadırlar.

b) 397 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile getirilen e-Fatura Uygulamasına kayıtlı olmayan vergi mükelleflerine e-Arşiv Uygulaması kapsamında fatura oluşturmaya, kâğıt ortamında göndermeye ve oluşturulan faturaların ikinci nüshasını elektronik ortamda muhafaza ve istendiğinde ibraz etmeye zorunludurlar.

c) Vergi mükellefi olmayanlara ise e-Arşiv Uygulaması kapsamında fatura oluşturmaya, müşterilerinin talebi doğrultusunda elektronik ortamda iletmeye veya kâğıt ortamında göndermeye, oluşturulan faturaların ikinci nüshasını elektronik ortamda muhafaza etmeye ve istenildiğinde ibraz etmeye zorunludurlar.

e-Arşive Başvuru

- Kendi bilgi işlem sistemi
- Başkanlıktan izin almış özel entegratör bilgi işlem sistemi

e-Arşiv Özel Entegratörler

Ünvan
İdea Teknoloji Çözümleri Bilgisayar San. ve Ticaret Limited Şirketi
Uyumsoft Bilgi Sistemleri ve Teknolojileri Ticaret Anonim Şirketi
İnnova Bilişim Çözümleri A.Ş.
eFinans Elektronik Ticaret ve Bilişim Hizmetleri A.Ş.
Mebitech Bilişim A.Ş.
D.T.P. Bilgi İşlem İletişim ve Ticaret Limited Şirketi (Digital Planet)
LOGO Elektronik Ticaret Hizmetleri Anonim Şirketi
ISIS Bilişim Teknolojileri Sanayi Ticaret Limited Şirketi
İZİBİZ BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ A.Ş.
SNI BİLGİSAYAR VE TEKNOLOJİ DANŞ.İNŞ.TEKS.OTOM.SAN.TİC.LTD.ŞTİ.
FİT Danışmanlık ve Teknoloji Bilişim Hizmetleri A.Ş.
BİMSA Uluslararası İş. Bilgi Yönetim Sistemleri A.Ş.
ING Bank Anonim Şirketi
Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi

ubd

e-Fatura vs. e-Arşiv

- e-Fatura yalnızca e-fatura sistemine kayıtlı kullanıcılar
- GİB portal, kendi bilişim sistemi veya entegratör
- Düzenlenen faturalar önce GİB onayından geçer.
- Zorunlu olanlar dışında isteyen her kurum başvurabilir.

- e-Arşiv hem kurumlar hem son tüketiciler
- Kendi bilişim sistemi veya entegratör
- Yalnızca arşivlenen e-faturalar GİB'e bildirilir.
- Yalnızca e-fatura kullanıcıları

Ne işe yarar?

- e-Ticaret siteleri, hizmet sağlayıcılar
- Hızlı faturalama, kolay saklama
- Bireysel müşterilere çok sayıda fatura düzenleyen mükellefler için kolaylık sağlayabilir.
- Fatura basımı ve depolama yönünden maliyet avantajı

ubd

Teşekkürler

ubd
ULUSAL BAĞIMSIZ DENETİM ve YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Russell Bedford